

**ASOCIACE MALÝCH A STŘEDNÍCH
PODNIKŮ A ŽIVNOSTNÍKŮ ČR**

MINISTERSTVO
PRŮMYSLU A OBCHODU

ANALÝZA AMSP ČR

SROVNÁVACÍ ANALÝZA PODNIKATELŮ A PODNIKATELEK

Zpracoval tým Asociace malých a středních podniků a živnostníků ČR v rámci dlouhodobé aktivity „Podnikavá žena“ ve spolupráci s Ministerstvem průmyslu a obchodu ČR.

podnikavá žena

19. 9. 2016, Praha

Obsah:

- Trendy a struktura podnikatelských subjektů
- Vývoj živnostenských oprávnění v členění muži-ženy
- Vývoj počtu podnikatelů v členění muži-ženy
- Rozložení živností dle typu koncesí v členění muži-ženy
- Trendy podnikatelské aktivity dle regionů v členění muži-ženy
- Závěry

Trendy a struktura podnikatelských subjektů

Podnikatelské subjekty celkem:

1. PO: 418 188¹
2. Podnikatelé OSVČ (včetně neaktivních): 1 990 391²
3. Ženy - ve vazbě na OSVČ (včetně neaktivních): 707 591³

Podnikatelé – OSVČ

- Počet aktivních OSVČ: 975 952⁴

Struktura podnikatelů (OSVČ):

- Poměr mužů a žen 2:1⁵
- 96,51 % české národnosti, 3,49 % cizinců

Celkový počet OSVČ:⁶

	OSVČ hlavních	OSVČ vedlejších	Celkem
K 31. 12. 2015	578 544	397 408	975 952
K 31. 12. 2014	586 112	386 244	972 356
K 31. 12. 2013	602 395	374 833	977 228
K 31. 12. 2012	627 596	366 492	994 088
K 31. 12. 2011	649 990	351 774	1 001 764

Podnikatelé – právnické osoby

- Za posledních 5 let nárůst o třetinu (přirozený vývoj, příklon k podnikání formou s.r.o.)

2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
304 859	324 549	342 918	361 472	379 084	400 827	418 188

1 Zdroj: ČSÚ, Podnikatel.cz, 2016.

2 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

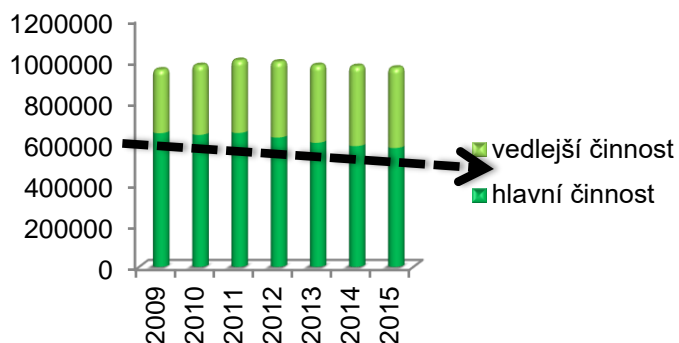
3 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

4 Zdroj: ČSSZ k 31.12.2015.

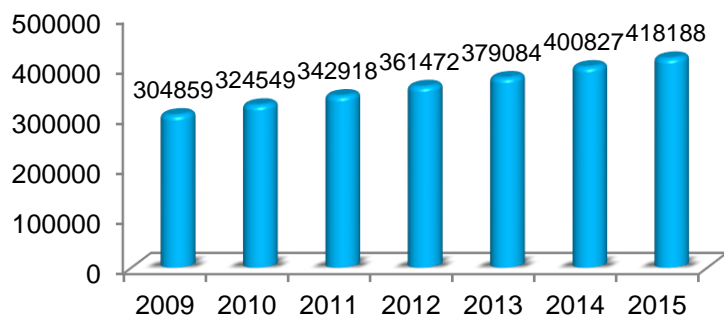
5 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2015.

6 Zdroj: ČSSZ, Podnikatel.cz.

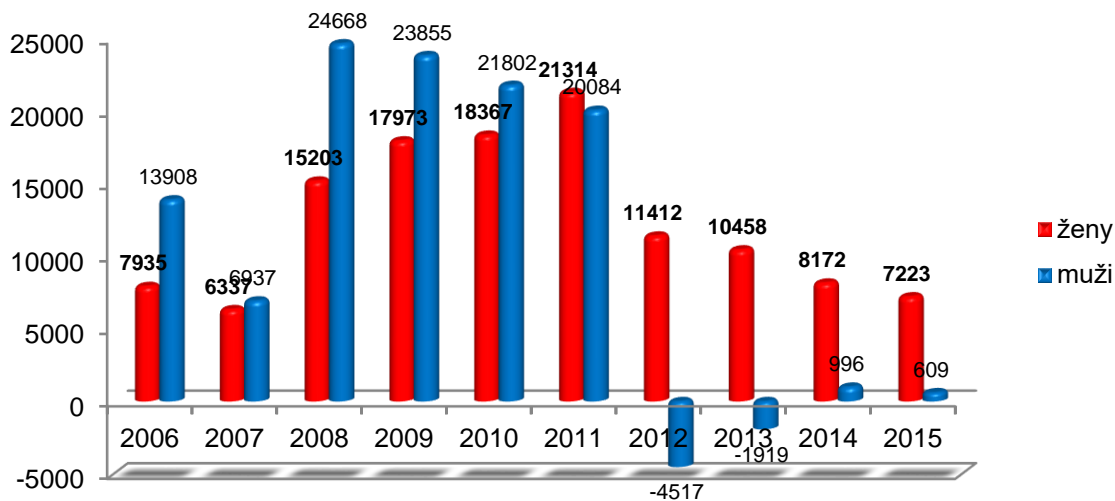
Vývoj počtu OSVČ v letech 2009-2015:⁷

Vývoj počtu právnických osob v letech 2009-2015:⁸

Meziroční přírůstky podnikatelů ČR dle pohlaví v letech 2006 - 2015¹¹

7 Zdroj: ČSSZ, Podnikatel.cz, 2015.

8 Zdroj: ČSSZ, Podnikatel.cz, 2016.

Živnostenské oprávnění

- Na jednoho muže připadá v průměru 1,48 živnostenských oprávnění, na jednu ženu pouze 1,32⁹
- 2011 – 2015, tj. posledních pět let byl nárůst ŽO u mužů o 7,5%, zatímco u žen o 15 %¹⁰

Rozdělení živností

- **Muži:**
 - Převažují volné a řemeslné, avšak počty živnostenských oprávnění rostou pomalu¹¹
 - Vázané a koncesované živnosti rostou rychleji
 - Za poslední rok (2014/2015) přibylo celkem 24 377 živnostenských oprávnění:¹²
 - Struktura ŽO mužů v roce 2015:
 - 127 864 koncesovaných ŽO, **tj. 6,8 %**
 - 1 000 824 volných ŽO, **tj. 53,1 %**
 - 633 599 řemeslných ŽO, **tj. 33,6 %**
 - 123 070 vázaných ŽO, **tj. 6,5 %**
- **Ženy:**
 - 2/3 všech živnostenských oprávnění tvoří volné živnosti (2015)¹³
 - Oproti mužům nižší podíl řemeslných činností, naopak vyšší podíl činností vázaných (tradiční ženské obory: účetnictví apod.)
 - Velmi silný nárůst koncesovaných živností¹⁴ v roce 2009 ženy vlastnily 4 898 koncesí, o 6 let později v roce 2015 to bylo již 35 724 koncesí
 - Za poslední rok (2014/2015) přibylo 21 662 živnostenských oprávnění:¹⁵
 - Struktura ŽO žen v roce 2015:
 - 35 724 koncesovaných ŽO, **tj. 3,8 %**
 - 618 984 volných ŽO, **tj. 66,2 %**
 - 145 374 řemeslných ŽO, **tj. 15,6 %**
 - 134 466 vázaných ŽO, **tj. 14,4 %**

Pozn.

Volná živnost: Jsou to živnosti, pro jejichž získání nepotřebuje [podnikatel](#) žádnou [odbornou způsobilost](#).

Řemeslná živnost: Jsou to živnosti, pro jejichž získání a provozování je podmínkou [výuční list](#), [maturita](#) v oboru, diplom v oboru, nebo [praxe](#) v oboru.

Vázaná živnost: Jsou to živnosti, pro jejichž získání a provozování je podmínkou prokázání odborné způsobilosti, kterou stanoví příloha živnostenského zákona.

Koncesovaná živnost: Jsou to živnosti, které vznikají a jsou provozovány na základě správního rozhodnutí.

9 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

10 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

11 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

12 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

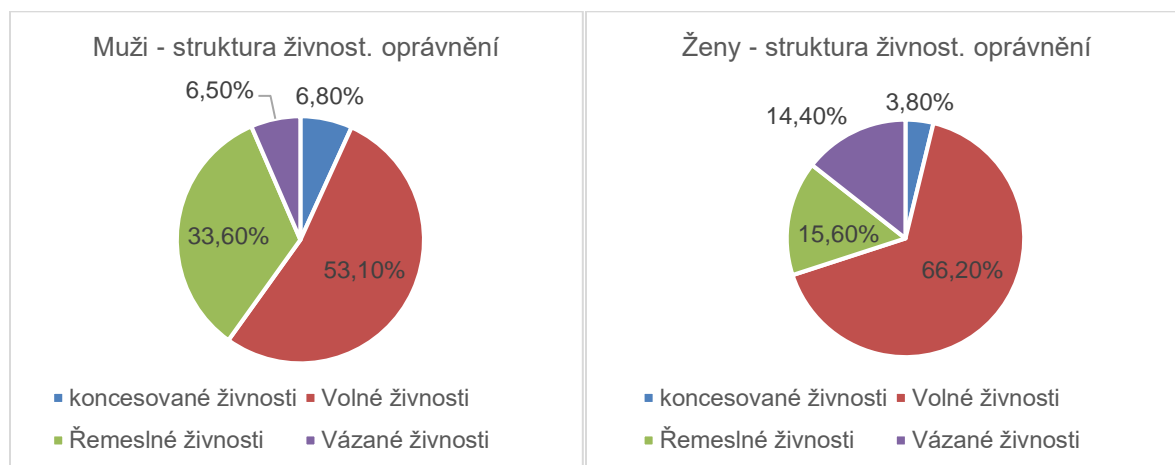
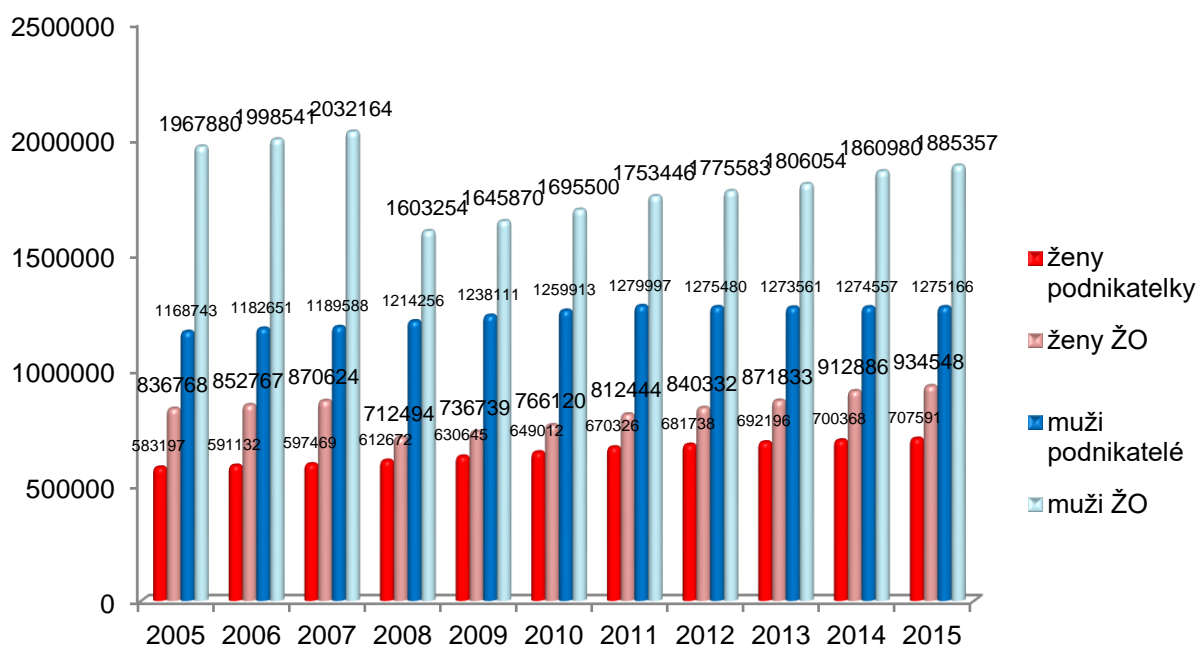
13 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

14 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

15 Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

Počet podnikatelů (muži – ženy) a celkový počet živnostenských oprávnění (muži ženy) v letech 2005 – 2015¹⁶

(pozn. počty podnikatelů se rozumí aktivní i neaktivní)

¹⁶ Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

Regiony

- **Muži:**
 - Silné regiony: Praha, Severovýchod, Jihovýchod
 - Praha se opět dostává do role lídra nárůstu počtu podnikatelů, v těsném závěsu jsou regiony Střední Čechy a Jihovýchod
 - Regiony s největším nárůstem – za poslední rok (2014/2015) přibylo¹⁷:
1 151 FOP mužů v Praze
1 069 FOP mužů v STČ
1 122 FOP mužů v JIV
 - Naopak mírný úbytek byl zaznamenán v regionu Moravskoslezsko a Severozápad
- **Ženy:**
 - Výraznější dominance Prahy, nejvyšší růst ve Středních Čechách
 - Regiony s největším nárůstem – za poslední rok (2014/2015) přibylo¹⁸:
2 395 FOP žen v Praze
1 815 FOP žen v STČ
1 232 FOP žen v JIV
 - V regionu Moravskoslezsko a Severozápad podobně jako u mužů byl nepatrný pokles

Nárůst počtu podnikatelů (mužů) v regionech (2009-2015):¹⁹

Region	2009	2015
Praha	184715	194231
Střední Čechy	151502	162028
Jihozápad	146696	148211
Severozápad	123603	121291
Severovýchod	183193	188116
Jihovýchod	188629	199014
Střední Morava	139645	142797
Moravskoslezsko	120128	119478

Nárůst počtu podnikatelek v regionech (2009-2015):²⁰

Region	2009	2015
Praha	110351	126296
Střední Čechy	75605	91728
Jihozápad	74191	82396
Severozápad	64000	66871
Severovýchod	87559	98436
Jihovýchod	89533	101694
Střední Morava	63993	71484
Moravskoslezsko	65413	68686

¹⁷ Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

¹⁸ Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

¹⁹ Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

²⁰ Zdroj: Ministerstvo průmyslu a obchodu, 2016.

Závěr:

- Z pohledu všech OSVČ je patrný dlouhodobý trend, kdy klesá počet z hlavní činnosti, roste počet z vedlejší činnosti.
- Počet aktivních podnikatelů - mužů celkově od roku 2011 stagnuje, počet podnikatelek však trvale roste.
- Počty podnikatelských subjektů - právnických osob rostou průběžně, za posledních 5 let došlo k nárůstu zhruba o třetinu.
- Zatímco na jednoho muže připadá v průměru 1,48 živnostenských oprávnění, na jednu ženu je to 1,32.
- Za posledních pět let byl nárůst živnostenských oprávnění u mužů o 7,5 %, zatímco u žen o 15 %
- Z pohledu počtu žadatelů o živnostenské oprávnění - tedy fyzických osob - za posledních 5 let klesl počet mužů podnikatelů o 1 %, zatímco počet žen, žádajících o živnostenské oprávnění stoupl o 5,5 %.
- Zatímco u mužů je živnost volná zastoupena přibližně polovinou, u žen to jsou dvě třetiny. Stejně tak ženy mají dvojnásobně větší podíl vůči mužům ve vázané činnosti. Naopak u mužů je třetinově zastoupena živnost řemeslná, zatímco u žen je to jen z 15 %.
- Nejvíce mužů podniká v jihovýchodní oblasti ČR, následuje Praha a oblast severovýchodní.
- Nejvíce žen podniká v Praze, následuje jihovýchodní a severovýchodní oblast.
- Největší nárůsty podnikatelů v posledním roce jak u mužů, tak žen zaznamenala Praha a oblast středních Čech, naopak pokles je patrný v severomoravské oblasti a v severozápadních regionech.